

การศึกษาสภาพและผลกระทบ ของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย A STUDY OF IMPACT AND SITUATION OF TUTORIAL SCHOOLS IN THAILAND

ประภาวัลย์ ชวนไชยะกุล*

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อการศึกษาสภาพและผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย โดยมีขั้นตอนการวิจัย 2 ขั้นตอนคือ ขั้นที่ 1 จัดสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 10 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสัมภาษณ์และแบบบันทึกข้อมูลการสนทนากลุ่มเพื่อวิเคราะห์เนื้อหา ขั้นที่ 2 การศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพและผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย มีกลุ่มผู้ให้ข้อมูล 4 กลุ่ม ได้แก่ ผู้บริหาร จำนวน 12 คน ผู้สอน จำนวน 48 คน ผู้เรียน จำนวน 240 คน และผู้ปกครอง จำนวน 60 คน ดำเนินการเก็บข้อมูลจากโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย ปีการศึกษา 2554 จำนวน 12 โรงเรียน จากผู้ให้ข้อมูลใน 4 ภูมิภาคๆ ละ 3 โรงเรียน โดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ใช้วิธีคำนวณค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การศึกษาสภาพของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย โดยภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องกัน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้ง 2 ด้าน คือ ด้านบริบทของโรงเรียนกวดวิชา และสภาพภายในของโรงเรียนกวดวิชา โดยด้านบริบทของโรงเรียนกวดวิชา พบว่า ผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของโรงเรียนกวดวิชาอยู่ในระดับมากทุกประเด็นย่อยคือ สถานที่สำคัญใกล้เคียง รองลงมา ทำเลที่ตั้งสะดวกในการเดินทาง และสภาพสังคม ความเจริญด้านเทคโนโลยี มีร้านอาหารและเครื่องดื่มบริการแก่ผู้เรียน มีสถานที่จอดรถสะดวกสบาย และเศรษฐกิจของชุมชน ค่านิยมของผู้ปกครอง ตามลำดับ และด้านสภาพภายในของโรงเรียนกวดวิชา ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นในระดับมากทุกประเด็นย่อย คือ ทรัพยากรการบริหาร กระบวนการจัดการ และผลลัพธ์

* นิสิตการศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. การศึกษาผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทยโดยภาพรวม พบว่า ความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลในการตอบแบบสอบถามมีความสอดคล้องกัน ซึ่งมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทั้ง 4 ด้าน คือ ผลกระทบด้านการศึกษา ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ผลกระทบด้านสังคม ผลกระทบด้านค่านิยมและจิตวิทยา ตามลำดับ

คำสำคัญ : สถานภาพโรงเรียนกวดวิชา/ ผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชา

ABSTRACT

The purpose of this study was to study the situation and impact of tutorial schools in Thailand. The study process included two steps, the focus group of 10 specialists and the survey of the opinion towards situation and impact of tutorial schools in Thailand. The first process; the instruments were a set of questionnaires and the record of the conversation. The second process; the information was from stratified sampling of 12 tutorial schools of 4 regions in Thailand in the academic year of 2011. The four groups of respondents in each tutorial school were 12 administrators, 48 instructors, 240 students and 60 parents respectively. The statistic analysis employed was by frequency, percentage, mean and standard deviation.

The study found as follows:

1. The situation of tutorial schools in total picture was described that the opinion of the respondents were harmonious a high level for both external and internal aspects of tutorial schools. In the external part, the respondents showed opinions at high level in all aspects; including important places nearby, conveniences of the location as well as the situation of society and technology. Other aspects included food and refreshment, availability of parking area, economy of local community and beliefs of parents. For the Internal part, the respondents also revealed their opinions at high ranks in sub-aspects, administration resources, administration process and results.

2. The study of impact toward tutorial schools in Thailand in total picture were described that the opinion of the respondents were harmonious at a high level for all 4 aspects; the impact towards education, economy, society as well as belief and psychology.

KEYWORDS : Situation of tutorial schools in Thailand/ Impact of tutorial schools in Thailand

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ท่ามกลางกระแสการเปลี่ยนแปลงทางสภาพเศรษฐกิจและสังคมที่เกิดขึ้นทั่วโลก อันมีผลกระทบต่อความมั่นคงในการพัฒนาคุณภาพของทรัพยากรมนุษย์ ฉะนั้นเพื่อรองรับการขยายตัวของเทคโนโลยี และโครงสร้างการผลิตของประเทศ จำเป็นต้องอาศัยบุคลากรที่มีทักษะ มีความรู้ความเชี่ยวชาญในด้านต่างๆ จำนวนมาก ซึ่งเป็นที่ยอมรับว่าการพัฒนาประเทศให้มีความเจริญก้าวหน้า

ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม จะต้องอาศัยทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ ซึ่งการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ที่ได้ผลชัดเจน คือ การให้การศึกษา เพราะการศึกษเป็นรากฐานที่สำคัญประการหนึ่งในการสร้างสรรคความเจริญก้าวหน้า และการแก้ปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในสังคม เป็นกระบวนการที่จะช่วยให้คนได้พัฒนาตนเองในทุกด้าน ตลอดช่วงชีวิต ดังนั้น ประเทศที่พัฒนาแล้วประชาชนส่วนใหญ่จะมีพื้นฐานทางการศึกษาสูง จึงสามารถพัฒนาประเทศชาติให้เจริญก้าวหน้าได้อย่างรวดเร็ว ทุกชาติจึงพยายามจัดการศึกษาให้กับประชาชนของตนมากขึ้น

ประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาคุณภาพของมนุษย์ โดยกำหนดไว้ในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติทุกฉบับอย่างต่อเนื่อง ซึ่งมีแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ รองรับอีกชั้นหนึ่ง รัฐได้ทุ่มเทงบประมาณเพื่อการพัฒนาการศึกษาให้กับประชาชนโดยตลอดและผู้ปกครองได้ให้ความร่วมมือสนับสนุนให้บุตรหลานของตนมีการศึกษาสูงขึ้น เพื่อเป็นหลักประกันในการประกอบอาชีพในอนาคตและมีรายได้ระยะยาวที่เพิ่มขึ้นอย่างมั่นคง ดังรายงานฉบับสมบูรณ์เรื่องโครงการผลกระทบของโรงเรียนเอกชนประเภททวิชาต่อระบบการศึกษาในมิติด้านเศรษฐศาสตร์และการศึกษา โดยรวมของกิตติ ลิมสกุล (2553) โดยผู้ปกครองส่วนใหญ่มีค่านิยมการส่งบุตรหลานเข้าเรียนต่อในสถาบันที่มีชื่อเสียงของรัฐ เพื่อเป็นหลักประกันว่าบุตรหลานของตนจะได้รับการศึกษาที่ดีมีคุณภาพ และเพื่อให้เกิดความมั่นใจยิ่งขึ้นว่าจะสามารถสอบเข้าศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น แม้ว่าอัตราผู้สมัครเข้าสอบเรียนต่อในสถานศึกษาของรัฐมีมากกว่าจำนวนที่นั่งจนไม่สามารถรับเข้าเรียนได้ทั้งหมดทำให้ผู้ปกครองต้องเตรียมความพร้อม ด้วยการนำบุตรหลานของตนเข้าศึกษาในโรงเรียนทวิชาเพื่อเสริมความรู้ด้านวิชาการให้มีภูมิรู้มากขึ้น ที่เป็นเช่นนี้เพราะว่าผู้ปกครองและผู้เรียนมีความคิดเห็นว่าการจัดการศึกษาในโรงเรียนไม่อาจตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนได้เต็มที่ดังงานวิจัยของ ศิวพงศ์ อีระอำพน (2547) ในมุมมองของผู้เรียนหรือบุคคลทั่วไป การได้เข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาซึ่งจำเป็นต้องผ่านกระบวนการสอบวัดความรู้ ถือเป็นความภาคภูมิใจและความสำเร็จในชีวิตขั้นหนึ่ง อีกทั้งความเชื่อมั่นว่าภายหลังสำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาแล้ว จะนำมาซึ่งหน้าที่การงานและผลตอบแทนที่ดีกว่า แรงจูงใจทางเศรษฐกิจนี้ยังผลักดันให้ทุกคนมีความพยายามสะสมความรู้ความสามารถ

โรงเรียนทวิชาเป็นโรงเรียนเอกชนนอกกระบวนประเภทหนึ่งใน 6 ประเภท ตามมาตรา 15(2) แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ตามมาตราที่ 22(2) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และกฎกระทรวงแบ่งส่วนราชการ และตามมาตราที่ 20 แห่งพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 เป็นโรงเรียนที่จัดตั้งโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อทวิชาตามหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545ก) มีวิธีการดำเนินงานที่แตกต่างไปจากโรงเรียนประเภทอื่นโดยอาจกำหนดระยะเวลาในการเรียนเป็นครั้งคราว เช่น เรียนเฉพาะวันหยุด หรือเรียนเฉพาะภาคฤดูร้อน อีกทั้งยังมีการพัฒนารูปแบบเป็นการเรียนตลอดปี (กระทรวงศึกษาธิการ, 2545ข) นอกจากนี้โรงเรียนทวิชายังมีรูปแบบการจัดการเรียนการสอนแบบสอนสด (แบบดั้งเดิม) และการสอนแบบผ่านสื่อบันทึกการสอนในรูปแบบห้องเรียน (หน้าจอ 1 จอหรือมากกว่า ต่อผู้เรียนจำนวนมาก) หรือสื่อแบบบันทึกเป็นรายบุคคล (คอมพิวเตอร์ 1 เครื่องต่อผู้เรียน 1 คน) โดยมีการทวิชาตั้งแต่ชั้นอนุบาลจนถึงระดับอุดมศึกษา ส่วนค่าใช้จ่ายในการเรียนต่อคอร์สอยู่ระหว่าง 5,000–20,000 บาท ไม่ว่าเศรษฐกิจดีขึ้นหรือไม่ก็ตาม ยังคงมีแรงเกื้อหนุนที่สำคัญจากผู้ปกครองที่พร้อมจะส่งเสริมบุตรหลานของตนเองได้

เข้าศึกษาต่อในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงของรัฐ จากรายงานของสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน (2553) พบว่าสถานการณ์การกวดวิชาในประเทศไทย มีโรงเรียนกวดวิชาทั้งสิ้น 1,072 แห่ง อยู่ในเขตกรุงเทพฯ 246 แห่ง เขตภูมิภาค 826 แห่ง จำนวนผู้เรียนที่เรียนกวดวิชา 398,346 คน เป็นผู้เรียนในกรุงเทพฯ 152,112 คน ในภูมิภาค 246,234 คน จำนวนผู้สอนที่สอนในโรงเรียนกวดวิชา 7,298 คน เป็นผู้สอนในกรุงเทพฯ 2,001 คน ในภูมิภาค 5,297 คน อย่างไรก็ตาม แม้ว่าโรงเรียนกวดวิชาพยายามเต็มเต็มการศึกษาให้สมบูรณ์ เช่น ทำให้ผู้เรียนเรียนดีขึ้น แต่ในขณะเดียวกันก็ทำให้ผู้ปกครองเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น ผู้วิจัยจึงต้องการศึกษาสภาพปัจจุบันของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทยว่ามีสภาพอย่างไร และมีผลกระทบข้างเคียงต่อการศึกษา เศรษฐกิจ สังคม และค่านิยมและจิตวิทยาอย่างไร

คำถามการวิจัย

1. สภาพของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทยเป็นอย่างไร
2. ผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทยเป็นอย่างไร

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย
2. เพื่อศึกษาผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย

ขอบเขตของการวิจัย

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

1.1 กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นโรงเรียนกวดวิชา ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1,072 โรงเรียน จาก 4 ภูมิภาค ภูมิภาคละ 1 จังหวัด ซึ่งในแต่ละภูมิภาค ประกอบด้วยโรงเรียนกวดวิชาที่เลือกแบบเฉพาะเจาะจง เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 จังหวัด ประกอบด้วย 1) ภาคกลาง ได้แก่ โรงเรียนกวดวิชาในกรุงเทพมหานคร 3 โรงเรียน 2) ภาคเหนือ ได้แก่ โรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดพิษณุโลก 3 โรงเรียน 3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ โรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดขอนแก่น 3 โรงเรียน และ 4) ภาคใต้ ได้แก่ โรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 12 โรงเรียน โดยทุกจังหวัดต้องมีโรงเรียนกวดวิชาทั้ง 3 แบบ คือแบบดั้งเดิม (Traditional Tutoring) แบบสอนผ่านสื่อรูปแบบห้องเรียน (Classroom) และรูปแบบส่วนบุคคล (Private)

1.2 เลือกผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียน โรงเรียนกวดวิชาละ 30 คน ได้แก่ ผู้บริหาร 1 คน ผู้สอน 4 คน ผู้เรียน 20 คน และผู้ปกครอง 5 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 360 คน

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

จากการศึกษาเอกสาร ทฤษฎี แนวคิดงานวิจัยที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภทกวดวิชา พ.ศ. 2545 และที่แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2549 และจากสถานการณ์ในปัจจุบัน มีโรงเรียนกวดวิชาเพิ่มขึ้นเป็นจำนวนมาก

โดยมีการจัดรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาสภาพของโรงเรียนกวดวิชาในปัจจุบันเป็นอย่างไร และโรงเรียนกวดวิชาทำให้เกิดผลกระทบด้านการศึกษา ด้านเศรษฐกิจ ด้านสังคม ด้านค่านิยมและจิตวิทยาต่อบุคคล ชุมชน และประเทศชาติอย่างไร

ผู้วิจัยเริ่มศึกษาข้อมูลพื้นฐาน โดยการสังเคราะห์จากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของปองพล ปัญญาวิสุทธิกุล (2552) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการศึกษาในโรงเรียนกวดวิชาภาคเหนือตอนบนผู้วิจัยได้ศึกษาเกี่ยวกับสภาพการจัดการศึกษา โดยอาศัยทฤษฎีโรงเรียนคุณภาพของ อารุง จันทวานิช (2547) พบว่า โรงเรียนที่มีคุณภาพควรเป็นโรงเรียนที่มีสังคม บรรยากาศและสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยให้เกิดการเรียนรู้ มีความพร้อมในด้านทรัพยากรบุคคล ทรัพยากร วัตถุ เทคโนโลยี สามารถจัดการศึกษาได้อย่างดี ทั้งในด้านการจัดการเรียนรู้ทำให้ผู้เรียนมีคุณภาพสูงตามมาตรฐานที่กำหนด เป็นโรงเรียนที่สามารถจัดการศึกษาได้สนองและสอดคล้องตามต้องการของผู้ปกครอง ผู้เรียนและชุมชน เป็นที่ชื่นชมของชุมชนซึ่งเป็นภาพลักษณ์ที่ดี ซึ่งผู้วิจัยได้สังเคราะห์ตามเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแต่ละองค์ประกอบที่มีความสัมพันธ์กันตามทฤษฎีระบบของฮอยและมิสเกล (Hoy and Miskel, 1991) ประกอบด้วย บริบท (Context) ซึ่งเป็นสภาพแวดล้อมภายนอกปัจจัยนำเข้า (Input) ซึ่งประกอบด้วยทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรวัตถุ กระบวนการจัดการ (Process) ดำเนินงานและผลลัพธ์ (Output) คือผลการดำเนินงาน ซึ่งได้แก่ ผู้เรียนและโรงเรียน นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังศึกษาทฤษฎีการกวดวิชาของ อาร์เธอร์ตัน (Artherton, 2002) ว่าด้วยเรื่องกระบวนการเรียนรู้อการเรียนกวดวิชา และวงจรการเรียนรู้ของโคลป์ (Kolb, 1984) พบว่ากับระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนกวดวิชา พ.ศ. 2545 และฉบับแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2549 นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ผู้บริหารของโรงเรียนกวดวิชาทั้ง 4 ภูมิภาค จำนวน 12 คน นอกจากนี้ผู้วิจัยยังศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาตามแนวคิดของ สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ (2549) ซึ่งได้แก่ 1) ด้านการศึกษา 2) ด้านเศรษฐกิจ 3) ด้านสังคม และ 4) ด้านค่านิยมและจิตวิทยา ซึ่งผลกระทบเหล่านี้มีทางตรงและทางอ้อม สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบรย์ (Bray, 1999), ดัง (Dang, 2007), ซิโลวาและคณะ (Silova et al., 2006) จากนั้นผู้วิจัยได้จัดประชุมกลุ่มสนทนา (Focus group) โดยมีผู้ทรงคุณวุฒิจากหน่วยงานต่างๆ 12 ท่าน ในวันอังคารที่ 18 มกราคม 2554 เวลา 09.30–12.00 น. ณ ตึก สข. ชั้น 3 สำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน 319 วังจันทรมเกษม ถนนราชดำเนินนอก เขตดุสิต กรุงเทพฯ 10300 เพื่อให้ได้กรอบแนวคิดในการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยมีการดำเนินการวิจัย 2 ขั้นตอน ดังนี้

1. การศึกษาสภาพของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย
2. การศึกษาผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย

การศึกษาสภาพและผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูล

กลุ่มผู้ให้ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษาค้างนี้ เป็นโรงเรียนกวดวิชา ปีการศึกษา 2553 จำนวน 1,072 โรงเรียน จาก 4 ภูมิภาค โดยการใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจงให้มีตัวอย่างในทุกภาค ภาคละ 3 โรงเรียน รวมโรงเรียนกวดวิชา 12 แห่ง จำนวนผู้ให้ข้อมูลโรงเรียนกวดวิชาละ 30 คน ได้แก่ ผู้บริหาร 1 คน ผู้สอน 4 คน ผู้เรียน 20 คน และผู้ปกครอง 5 คน ใช้วิธีการเลือกแบบเฉพาะเจาะจง

รวมจำนวนผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 360 คน ซึ่งมีขั้นตอนการเลือก ดังนี้

1.1 เลือกจังหวัดในแต่ละภูมิภาคละ 1 จังหวัด ซึ่งในแต่ละภูมิภาค ประกอบด้วยโรงเรียน กวดวิชาที่เลือกแบบเฉพาะเจาะจง เป็นกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 4 จังหวัด ประกอบด้วย 1) ภาคกลาง ได้แก่ โรงเรียนกวดวิชาในกรุงเทพมหานคร 3 โรงเรียน 2) ภาคเหนือ ได้แก่ โรงเรียนกวดวิชาในจังหวัด พิชณุโลก 3 โรงเรียน 3) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ได้แก่ โรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดขอนแก่น 3 โรงเรียน และ 4) ภาคใต้ ได้แก่ โรงเรียนกวดวิชาในจังหวัดสุราษฎร์ธานี 3 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 12 โรงเรียน โดยทุกจังหวัดต้องมีโรงเรียนกวดวิชาทั้ง 3 แบบ คือแบบดั้งเดิม (Traditional Tutoring) แบบสอนผ่านสื่อรูปแบบห้องเรียน (Classroom) และรูปแบบส่วนบุคคล (Private)

1.2 เลือกผู้ให้ข้อมูลในแต่ละโรงเรียนที่ได้กำหนดไว้ โดยให้ผู้บริหาร ผู้สอน ผู้เรียน และ ผู้ปกครอง เป็นผู้ให้ข้อมูลหลัก (informant) เนื่องจากผู้ให้ข้อมูลกลุ่มดังกล่าวมีขนาดใหญ่ จึงเลือกกลุ่ม ผู้ให้ข้อมูลแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive sampling) ดังนี้ ผู้บริหาร จำนวน 12 คน ผู้สอน จำนวน 48 คน ผู้เรียน จำนวน 240 คน และผู้ปกครอง จำนวน 60 คน

2. ขอบเขตด้านเนื้อหา

การศึกษาสภาพและผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทยครั้งนี้ ต้องการรวบรวม ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย ประกอบด้วย 1) ประเภทของการสอนกวดวิชา 2) ปริมาณการกวดวิชา 3) รูปแบบการจัดการเรียนการสอนกวดวิชา 4) ค่าใช้จ่ายในการเรียนกวดวิชา 5) สาเหตุในการกวดวิชา ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพโรงเรียนกวดวิชา ประกอบด้วย 1) บริบทของโรงเรียน กวดวิชา 2) สภาพภายในโรงเรียนกวดวิชา และศึกษาเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชา ซึ่งได้แก่ 1) ด้านการศึกษา 2) ด้านเศรษฐกิจ 3) ด้านสังคม และ 4) ด้านค่านิยมและจิตวิทยา

3. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

3.1 แบบสัมภาษณ์ เป็นเครื่องมือที่ใช้สัมภาษณ์ความรู้และประสบการณ์ผู้บริหารโรงเรียน กวดวิชา จำนวน 12 โรงเรียน ประกอบด้วย ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์ ข้อมูลแสดงความคิดเห็น เกี่ยวกับสภาพและผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชา และข้อเสนอแนะอื่นๆ

3.2 แบบสอบถาม เป็นเครื่องมือที่ใช้สอบถาม ผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชา จำนวน 12 โรงเรียน ซึ่งไม่ซ้ำ 3.1 ผู้สอนจำนวน 48 คน ผู้เรียนจำนวน 240 คน และผู้ปกครองจำนวน 60 คน ประกอบด้วย สภาพและผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชา

4. การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์

ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้บริหาร เกี่ยวกับความคิดเห็น และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสภาพของโรงเรียนกวดวิชา โดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และพรรณนาข้อมูลตามกรอบการสัมภาษณ์ และสรุปผล

4.2 ข้อมูลจากแบบสอบถาม

4.2.1 ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามที่ได้รับคืนมา เลือกเฉพาะแบบสอบถาม ที่มีความสมบูรณ์ สามารถนำมาวิเคราะห์ได้

4.2.2 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถาม ใช้สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) ใช้วิธีคำนวณค่าความถี่ ค่าร้อยละ

1) กรณีที่ข้อมูลเป็นแบบจัดประเภท (Categorical data) หรือ แบบปลายเปิดที่สามารถจัดเป็นประเภท และหาความถี่ได้

2) กรณีข้อมูลเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating scale) ทำการตรวจให้คะแนน แล้วหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานโดยใช้เกณฑ์ในการแปลความหมายค่าเฉลี่ยเป็นรายด้านและรายข้อ

สรุปผลการวิจัย

จากผลการศึกษาสภาพและผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย สามารถสรุปผลได้ 2 ขั้นตอนดังนี้

1. การศึกษาสภาพของโรงเรียนกวดวิชา

การศึกษาคำความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของโรงเรียนกวดวิชาในภาพรวม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของโรงเรียนกวดวิชา โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.04 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านทรัพยากรบุคคลมีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.22 และด้านทรัพยากร วัสดุ เทคโนโลยี มีค่าเฉลี่ย ต่ำสุดคือ 3.95 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า ทั้ง 4 กลุ่ม มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากคือ ผู้สอน มีความคิดเห็นสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมาคือผู้เรียนมีค่าเฉลี่ย 4.08 ผู้บริหารมีค่าเฉลี่ย 4.03 และผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.79 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพของโรงเรียนกวดวิชา สอดคล้องกันในระดับมาก ซึ่งในแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

1.1 ด้านบริบทของโรงเรียนกวดวิชา พบว่า ผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพภายในของโรงเรียนกวดวิชา ด้านบริบทของโรงเรียนกวดวิชาโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยด้านสถานที่สำคัญ ใกล้เคียง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.17 และความคิดเห็นต่ำสุดคือ เศรษฐกิจชุมชนและค่านิยมของผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.64 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า ทั้ง 4 กลุ่ม อยู่ในระดับมาก โดย ผู้สอนมีค่าความคิดเห็นสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.09 รองลงมาคือ ผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ย 4.07 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ย 3.96 และผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.78 ตามลำดับ

1.2 ด้านทรัพยากรบุคคล พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพภายในของโรงเรียนกวดวิชาด้านทรัพยากรบุคคล โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 4.22 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ด้านผู้สอนมีความชำนาญในวิชาที่สอนและเจ้าหน้าที่ประพฤติตามระเบียบวินัยของโรงเรียน มีค่าเฉลี่ยสูงสุดและทั้ง 2 ด้านเท่ากันคือ 4.40 และความคิดเห็นต่ำสุดคือ ด้านเจ้าหน้าที่ปฏิบัติงานตรงกับความรู้ความสามารถ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 4.03 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า ทั้ง 4 กลุ่มอยู่ในระดับมาก โดยผู้เรียนมีความคิดเห็นสูงสุดมีค่าเฉลี่ย 4.38 รองลงมาคือ ผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 4.33 ผู้บริหารมีค่าเฉลี่ย 4.19 และผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.99 ตามลำดับ

1.3 ด้านทรัพยากรวัสดุ เทคโนโลยี พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพภายในของโรงเรียนกวดวิชาด้านทรัพยากรวัสดุ เทคโนโลยี โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของผู้ให้ข้อมูล พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านมีห้องน้ำสะอาดแยกชาย หญิง มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.27 และความคิดเห็นต่ำสุดคือ การติดตั้งกล้องวงจรปิดไว้ตามจุดต่าง ๆ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.60 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า ทั้ง 4 กลุ่มอยู่ในระดับมาก โดยผู้สอนมีความคิดเห็นสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.35 รองลงมาคือ ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.03 ผู้บริหารมีค่าเฉลี่ย 3.80 และผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.61 ตามลำดับ

1.4 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ พบว่าผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพภายในของโรงเรียนกวดวิชาด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 4.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของผู้ให้ข้อมูล พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านความสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่าย มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.37 และความคิดเห็นต่ำสุดคือด้านมีรายงานผลการเรียนหลังจบภาคเรียนเป็นรายบุคคล มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.74 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า ทั้ง 4 กลุ่มอยู่ในระดับมาก โดยผู้สอนมีความคิดเห็นสูงสุดมีค่าเฉลี่ย 4.30 รองลงมาคือ ผู้บริหารและผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 3.99 เท่ากันและผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.85 ตามลำดับ

1.5 ด้านการบริหารจัดการ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพภายในของโรงเรียนกวดวิชาด้านการบริหารจัดการ โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของผู้ให้ข้อมูล พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ค่าเฉลี่ยด้านส่งเสริมให้ผู้เรียนมีพัฒนาการด้านทักษะและความรู้ให้ดียิ่งขึ้น มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.13 และความคิดเห็นต่ำสุดคือ การรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้ปกครองในการให้บริการ มีค่าเฉลี่ย 3.92 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า ทั้ง 4 กลุ่มอยู่ในระดับมาก โดยผู้สอนมีความคิดเห็นสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมาคือ ผู้เรียน มีค่าเฉลี่ย 4.09 ผู้บริหารมีค่าเฉลี่ย 3.88 และผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.66 ตามลำดับ

1.6 ด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพภายในของโรงเรียนกวดวิชาด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.07 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของผู้ให้ข้อมูล พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยด้านผู้เรียนสามารถรักษาระดับการเรียนได้ติดคงเดิม มีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.19 และความคิดเห็นต่ำสุด คือ ผู้เรียนได้แนะนำผู้เรียนใหม่ให้กับโรงเรียนในอัตราเพิ่มขึ้น มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.92 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า ทั้ง 4 กลุ่มอยู่ในระดับมาก โดยผู้สอนมีความคิดเห็นสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.25 รองลงมาคือผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ย 4.20 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ย 3.95 และผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.89 ตามลำดับ

1.7 ด้านภาพลักษณ์ของโรงเรียนกวดวิชา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพภายในของโรงเรียนกวดวิชาด้านภาพลักษณ์ของโรงเรียนกวดวิชา โดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.05 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของผู้ให้ข้อมูล พบว่า มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ยกเว้นภาพลักษณ์ด้านโรงเรียนที่มีโครงการที่ดำเนินการร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน มีความคิดเห็นรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง และพบว่าผู้เรียนมีความคิดเห็นค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ โรงเรียนมีจุดเด่นเป็นที่ยอมรับสังคมมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 4.24 และความคิดเห็นต่ำสุดคือ โรงเรียนมีโครงการที่ดำเนินการร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.36 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า ทั้ง 4 กลุ่ม อยู่ในระดับมาก โดยผู้สอนมีความคิดเห็นสูงสุด มีค่าเฉลี่ย 4.17 รองลงมาคือผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ย 4.12 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ย 4.10 และผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด 3.8 ตามลำดับ

2. การศึกษาผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชา

การศึกษาผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในภาพรวม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.59 เมื่อพิจารณารายด้านของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูลทั้ง 3 กลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ยกเว้นผลกระทบด้านสังคม ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย 3.43 และผู้ให้ข้อมูลความคิดเห็นสูงสุดคือด้านค่านิยมและจิตวิทยา มีค่าเฉลี่ย 3.91 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า ทั้ง 3 กลุ่ม อยู่ในระดับมาก ยกเว้นผู้เรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาอยู่ในระดับปานกลาง โดยผู้บริหารที่มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชา สูงสุดมีค่าเฉลี่ย 3.70 รองลงมาคือผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ย 3.60 ผู้สอนมีค่าเฉลี่ย 3.58 และผู้เรียนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.46 ตามลำดับ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านของผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในแต่ละด้านมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

2.1 ผลกระทบด้านการศึกษา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาด้านการศึกษา โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย 3.55 เมื่อพิจารณารายด้านของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาด้านการศึกษาต่ำสุดคือผู้เรียนตั้งใจเรียนในชั้นเรียนปกติลดลง มีค่าเฉลี่ย 2.75 และความคิดเห็นสูงสุดเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาอยู่ในระดับมาก คือการมีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น มีค่าเฉลี่ย 4.37 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า ทั้ง 3 กลุ่ม ยกเว้นผู้เรียนมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาอยู่ในระดับปานกลาง และมีค่าเฉลี่ย 3.34 สำหรับผู้ปกครองมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 3.68 รองลงมาคือผู้สอน มีค่าเฉลี่ย 3.60 และผู้บริหารมีค่าเฉลี่ย 3.59 ตามลำดับ

2.2 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาด้านเศรษฐกิจ โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.53 เมื่อพิจารณารายด้านของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นด้านผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาด้านเศรษฐกิจอยู่ในระดับมาก โดยของผู้บริหารและผู้สอนมีรายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 3.95 และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้ปกครองมีเวลาหารายได้เพิ่มขึ้น ซึ่งค่าเฉลี่ย 2.89 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า 2 กลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาอยู่ในระดับมาก คือผู้สอนมีค่าเฉลี่ย 3.85 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุด และผู้บริหารมีค่าเฉลี่ย 3.72 อีก 2 กลุ่มมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาอยู่ในระดับปานกลาง คือ ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ย 3.40 และผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ย 3.16 ซึ่งมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2.3 ผลกระทบด้านสังคม พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาด้านสังคม โดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.43 เมื่อพิจารณารายด้านของกลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นด้านผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาด้านสังคมของผู้เรียน มีโอกาสทำงานที่ดี และพบปะผู้คนหลากหลาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากันคือ 4.00 และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนมีพฤติกรรมและลักษณะนิสัยที่เห็นแก่ตัวมากขึ้น เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า ทั้ง 3 กลุ่มอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นผู้บริหารมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 3.58 รองลงมาคือผู้ปกครอง มีค่าเฉลี่ย 3.44 ผู้เรียนมีค่าเฉลี่ย 3.38 และผู้สอนมีค่าเฉลี่ยต่ำสุดคือ 3.03 ตามลำดับ

2.4 ผลกระทบด้านค่านิยมและจิตวิทยา พบว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาด้านค่านิยมและจิตวิทยาโดยรวม มีค่าเฉลี่ย 3.91 เมื่อพิจารณารายด้านของ

กลุ่มผู้ให้ข้อมูล พบว่า กลุ่มผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาด้าน ค่านิยมและจิตวิทยา การเพิ่มโอกาสในการสอบเข้าเรียนต่อสถาบันอุดมศึกษา มีค่าเฉลี่ยสูงสุดคือ 4.24 และค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ผู้เรียนเกิดความกดดันทางด้านสังคมทำให้เกิดความเครียด ทำให้เกิดทัศนคติ อันไม่พึงประสงค์ มีค่าเฉลี่ย 3.17 เมื่อพิจารณาตามกลุ่มผู้ให้ข้อมูลพบว่า ทั้ง 4 กลุ่มอยู่ในระดับมาก โดยผู้ปกครองมีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ 4.00 รองลงมาคือผู้บริหาร มีค่าเฉลี่ย 3.98 ผู้เรียนมีความคิดเห็น ค่าเฉลี่ย 3.85 และผู้สอนมีความคิดเห็นต่ำสุดคือ ค่าเฉลี่ย 3.80 ตามลำดับ

อภิปรายผล

การวิจัยครั้งนี้ สามารถนำมาอภิปรายตามประเด็นสำคัญ ได้ดังนี้

1. การศึกษาสภาพของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย

ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มสอดคล้องกันอยู่ในระดับมากต่อสภาพของโรงเรียน กวดวิชาในภาพรวม ดังนี้

1.1 ด้านบริบทของโรงเรียนกวดวิชา ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่มีต่อสภาพ ของโรงเรียนกวดวิชาด้านบริบทในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหาร มีความ คิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะต้องการให้โรงเรียนกวดวิชาอยู่ใกล้สถานที่สำคัญเพื่อสะดวก ในการติดต่อและการเดินทางของบุคลากร ผู้เรียน ซึ่งผู้ปกครองมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะต้องการให้โรงเรียนกวดวิชาอยู่ใกล้แหล่งชุมชน ทำเลที่ตั้งสะดวกในการเดินทาง มี สถานที่จอดรถสะดวกสบาย สอดคล้องกับผลงานวิจัยของ อิศานันท์ ดั่งจันทร์ (2549) ได้ศึกษา วิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนกวดวิชาของผู้ปกครอง ผู้เรียน ระดับประถมศึกษา ปีที่ 5 และ 6 ในเขตเทศบาลนครเชียงราย พบว่า สถานที่ตั้งของโรงเรียนอยู่ในแหล่งชุมชนไปมาสะดวก มีบริเวณที่จอดรถสะดวกสบาย เช่นเดียวกับ ศตพร เพชรกุล (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบัน และความต้องการในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้เรียนต้องการทำเลที่ตั้งของโรงเรียนกวดวิชา ที่ตั้งอยู่ในที่ที่การคมนาคมสะดวก

1.2 ด้านทรัพยากรบุคคล ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่มีต่อสภาพของโรงเรียน กวดวิชาด้านทรัพยากรบุคคลในภาพรวม เมื่อพิจารณารายข้อ ผู้เรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก ที่สุด คือ เจ้าหน้าที่ประพฤติตามระเบียบวินัยของโรงเรียนเพื่อให้โรงเรียนกวดวิชาสามารถดำเนินการ ไปได้ด้วยดี ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุกัญญา คุณยศยิ่ง (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผล ต่อการประกอบอาชีพอิสระการสอนพิเศษในตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า คุณลักษณะผู้สอนในโรงเรียนกวดวิชาจะต้องมีความเป็นครู เมตตากรุณา ตั้งใจและตรงต่อเวลา

1.3 ด้านทรัพยากร วัสดุ เทคโนโลยี ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่มีต่อสภาพ ของโรงเรียนกวดวิชาด้านทรัพยากร วัสดุ เทคโนโลยี ในภาพรวม ทั้งนี้อาจเป็นเพราะความเจริญด้านสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยี เอื้ออำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน โดยผู้สอนมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา ผู้เรียนและผู้บริหาร เมื่อพิจารณารายข้อจากผู้ให้ข้อมูลในแต่ละกลุ่ม ผู้สอนมีความคิดเห็นอยู่ใน ระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด ด้านเอกสาร ตำรา หลักสูตรที่มีคุณภาพ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ เอกสาร ตำรา หลักสูตรที่มีคุณภาพ เป็นเครื่องมือที่ช่วยทำให้ผู้เรียนมีความเข้าใจมากยิ่งขึ้น สามารถนำไป ทบทวนที่บ้านด้วยตนเอง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ สุจิตรา ตั้งจิตวิสุทธิ์ (2550) ได้ศึกษากลยุทธ์

การตลาดที่มีอิทธิพลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนกวดวิชาต่างๆ ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่า ด้านเนื้อหาหลักสูตรและเอกสารประกอบการเรียนมีความสำคัญในการเรียนการสอน

1.4 ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่มีต่อสภาพของโรงเรียนกวดวิชาด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้สอนมีความคิดเห็นในระดับมากที่สุดเกี่ยวกับใช้เทคนิคการสอนจากง่าย ๆ ไปหายาก ผู้สอนสามารถถ่ายทอดสิ่งที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่าย และผู้สอนใช้สื่อการสอนที่ช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียน ทั้งนี้อาจเป็นเพราะโรงเรียนกวดวิชามีระยะเวลาในการจัดการเรียนการสอนสั้นมาก ผู้สอนจะต้องถ่ายทอดความรู้ทั้งหมดภายในระยะเวลาสั้นๆ จึงจำเป็นต้องถ่ายทอดสิ่งที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่ายและภายในระยะเวลาที่รวดเร็ว หากมีเครื่องช่วยสอนหรือสื่อแบบต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจบทเรียนได้เร็วยิ่งขึ้น สอดคล้องกับงานวิจัยของ สโรชนี ชื่นใจ (2551) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ความต้องการโรงเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอผาง จังหวัดเชียงใหม่ พบว่า นักเรียนต้องการเรียนในโรงเรียนกวดวิชาเพราะสถาบันกวดวิชาใช้เทคนิคการสอนที่สามารถถ่ายทอดสิ่งที่ซับซ้อนให้เข้าใจง่ายขึ้น และการใช้สื่อการสอนโดย VDO Conference จะทำให้ผู้เรียนเข้าใจบทเรียนมากขึ้น

1.5 ด้านการบริหารจัดการ ผู้ให้ข้อมูล มีความคิดเห็นในระดับมากที่มีต่อสภาพของโรงเรียนกวดวิชาด้านการบริหารจัดการโดยรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ผู้สอนมีความคิดเห็นในระดับมากด้านรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้ปกครองในการให้บริการ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ การบริหารจัดการของโรงเรียนกวดวิชาเป็นเอกชนรูปแบบหนึ่งที่ให้บริการด้านการศึกษาจึงจำเป็นต้องให้บริการและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้ปกครองเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของสุจิตรา ตั้งจิตวิสุทธิ์ (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษากลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนกวดวิชาต่างๆ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี พบว่า บุคลากรของโรงเรียนจะต้องมีการตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและผู้ปกครอง รับฟังความคิดเห็นและปัญหาอื่นๆ ทันที

1.6 ด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่มีต่อสภาพของโรงเรียนกวดวิชาด้านผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน ในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก คือ ผู้เรียนสามารถสอบเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงได้ ผู้เรียนสามารถรักษาระดับการเรียนให้ดีขึ้นกว่าเดิม และผู้เรียนมีผลการเรียนดีขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะจุดมุ่งหมายของผู้เรียนเข้าเรียนในโรงเรียนกวดวิชาเนื่องจาก 1. ผู้เรียนที่เรียนอ่อนในโรงเรียนต้องการเรียนเพื่อให้ผลการเรียนดีขึ้น 2. ผู้ที่เรียนอยู่แล้วต้องการเรียนเพื่อให้สามารถรักษาระดับให้ดีขึ้นกว่าเดิม และ 3. ผู้เรียนที่ต้องการสอบเข้าเรียนต่อต้องการเรียนเพื่อให้สามารถสอบเข้าเรียนต่อในสถานศึกษาที่มีชื่อเสียงได้ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ นวลนาง สุษะพอ (2551) ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนกวดวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนกวดวิชาภาษาไทย มีดังนี้คือ ด้านวิชาการคือ การเรียนกวดวิชาทำให้ผลการเรียนของนักเรียนดีขึ้น เนื่องจากนักเรียนมีโอกาสทบทวนสิ่งที่เรียนมา และมีโอกาสรายเนื้อหาวิชาล่วงหน้าในการเรียนบทเรียนถัดไป ส่วนด้านสติปัญญาและจิตวิทยา คือ การเรียนกวดวิชาทำให้มีความมั่นใจในการเรียนในชั้นเรียนปกติ มีเทคนิคในการจำ และครูผู้สอนในโรงเรียนกวดวิชาอธิบายเข้าใจง่าย

1.7 ด้านภาพลักษณ์ของโรงเรียนกวดวิชา ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่มีต่อสภาพของโรงเรียนกวดวิชาด้านภาพลักษณ์ในภาพรวม เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ จากผู้ให้ข้อมูลที่เป็นผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมาก คือความรู้ความสามารถของบุคลากร ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้เรียนที่ประสบความสำเร็จในการสอบในสัดส่วนสูง ผู้สอนจะต้องมีความรู้ความสามารถในการถ่ายทอดทักษะความรู้ มีเทคนิคการสอนที่ทำให้เข้าใจง่าย สามารถอธิบายในสิ่งซับซ้อนให้เข้าใจง่าย ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุขมา ศีรสวัสดิ์ (2550) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง ภาพลักษณ์ของโรงเรียนกวดวิชาภาษาอังกฤษเอ็นคอนเส็ปท์ในความคิดเห็นของผู้ปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร พบว่า ภาพลักษณ์ของผู้สอนที่มีคุณภาพสำคัญที่สุด

2. การศึกษาผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในประเทศไทย

ตามความคิดเห็นของผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มเกี่ยวกับผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชาในภาพรวมของผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากต่อผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชา ทั้งนี้อาจเป็นเพราะผู้บริหารโรงเรียนกวดวิชามีความคิดเห็นว่าโรงเรียนกวดวิชา สามารถเติมเต็มในส่วนที่ขาดของโรงเรียนในระบบ ทำให้เศรษฐกิจของประชากรส่วนใหญ่ดีขึ้น เกิดการยกระดับของสังคม หลีกเลียงยาเสพติด และสร้างความมั่นใจให้กับตนเอง ฯลฯ สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบรย์ (Bray, 1999) ได้ศึกษางานวิจัยเรื่อง The Shadow educational System: private tutoring and its applications for planners พบว่า ผู้เรียนกวดวิชาจะสามารถแก้ไขข้อบกพร่องและสามารถทำคะแนนในชั้นเรียนปกติได้ดีขึ้น ทำให้สามารถสอบเข้าเรียนต่อได้ เกิดความเท่าเทียมกันในการทำงานในอนาคต

2.1 ผลกระทบด้านการศึกษา ผู้ให้ข้อมูลทุกกลุ่มมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากต่อผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชา ด้านผู้เรียนมีความเข้าใจในวิชาที่เรียนมากขึ้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการเรียนกวดวิชาทำให้ผู้เรียนทำคะแนนสอบได้ดีขึ้นเนื่องจากได้รับเทคนิคการทำข้อสอบมากขึ้น ทำให้มีความมั่นใจในการสอบมากขึ้น ฯลฯ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศตพร เพชรกุล (2550) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า ผู้เรียนส่วนมากเรียนกวดวิชาเนื่องจากมีความคาดหวังในผลของการกวดวิชาในระดับมาก ความคาดหวังมากที่สุด คือ ได้เทคนิคการทำข้อสอบมากขึ้น ผู้สอนมีเทคนิคการสอนที่ไม่น่าเบื่อ

2.2 ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ผู้ให้ข้อมูลมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากต่อผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชา ด้านการเพิ่มค่าใช้จ่ายด้านการศึกษาของครอบครัวให้สูงขึ้นโดยไม่จำเป็น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะเป็นการเพิ่มภาระค่าใช้จ่ายให้กับผู้ปกครองโดยไม่จำเป็น ค่าใช้จ่ายในการเรียนพิเศษที่เพิ่มมากขึ้นมากกว่าการเรียนปกติในโรงเรียน ทั้งนี้เนื่องจากนักเรียนจะต้องมีค่าใช้จ่ายระหว่างในการเรียนกวดวิชา เช่น ค่าอาหารกลางวัน อาหารว่างและเครื่องดื่ม อุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นต่างๆ ดังนั้นผู้ปกครองจึงต้องจัดเตรียมค่าใช้จ่ายส่วนนี้ให้กับผู้เรียนเพิ่มขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บัณฑิตา ทับจันทร์ (2550) ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยทางการตลาดในการเลือกโรงเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี ผลการศึกษาพบว่า ด้านราคาและค่าใช้จ่ายอื่นของผู้เรียนเพิ่มขึ้นในระดับปานกลาง เมื่อจัดลำดับความสำคัญ พบว่า ส่วนปัจจัยด้านราคาและค่าใช้จ่ายอื่นของผู้เรียน เป็นปัจจัยที่ผู้เรียนให้ระดับความสำคัญน้อยที่สุด

2.3 ผลกระทบด้านสังคม ผู้บริหารมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากต่อผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชา ด้านผู้เรียนมีโอกาสทำงานที่ดี ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการได้เรียนกวดวิชาทำให้มีโอกาสสอบเข้าในสถาบันที่มีชื่อเสียงของรัฐได้ ดังเช่นงานวิจัยของ เบรย์ (Bray, 1999) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง The shadow educational system: private tutoring and its applications for planners พบว่า ผู้เรียนที่เรียนกวดวิชาเพื่อยกระดับฐานะทางสังคมในอนาคต

2.4 ผลกระทบด้านค่านิยมและจิตวิทยา ผู้บริหาร ผู้สอน และผู้เรียน มีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากต่อผลกระทบของโรงเรียนกวดวิชา ด้านการเพิ่มโอกาสในการสอบเข้าเรียนต่อในสถาบันอุดมศึกษา ส่วนผู้บริหาร ผู้สอน มีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากด้านการสร้างความมั่นใจในการสอบเข้ามหาวิทยาลัย และผู้บริหาร ผู้เรียนและผู้ปกครองมีความคิดเห็นสอดคล้องกันในระดับมากต่อผลกระทบด้านผู้เรียนต้องการเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการได้เรียนกวดวิชาทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการเรียน การสอบเข้าเรียนต่อในสถาบันที่มีชื่อเสียงของรัฐ เนื่องจากผู้สอนในโรงเรียนกวดวิชามีเทคนิคการสอนที่ดี สามารถสอนจากง่ายไปยากและสอนในสิ่งที่ซับซ้อนให้เข้าใจได้ง่าย ฯลฯ เมื่อผู้เรียนเข้าใจบทเรียนจะเกิดความมั่นใจในการสอบในชั้นเรียนปกติ การสอบเข้าเรียนต่อในสถาบันที่มีชื่อเสียงของรัฐ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ศตพร เพชรกุล (2550) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง สภาพปัจจุบันและความต้องการในการเรียนกวดวิชาของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช พบว่า เป็นการเพิ่มโอกาสการสอบเข้าศึกษาต่อและงานวิจัยของ นวลนาง สุยะพอ (2551) ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนกวดวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่ พบว่า การเรียนกวดวิชามีผลต่อการศึกษาต่อและทำให้สามารถสอบเข้าเรียนตามความต้องการได้

ข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะที่เห็นว่าเกี่ยวข้องและมีประโยชน์ต่อการกำหนดนโยบาย ยุทธศาสตร์ และการศึกษาวิจัย โดยแยกออกเป็นประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะด้านสภาพของโรงเรียนกวดวิชา สำหรับผู้บริหารนำไปปฏิบัติ

1.1 โรงเรียนกวดวิชาควรมีการปรับปรุงสื่อ อุปกรณ์ เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้ทันเทคโนโลยีและเป็นเครื่องอำนวยความสะดวกในการเรียนการสอน

1.2 โรงเรียนกวดวิชาควรจัดสถานที่พักผ่อนสำหรับผู้ปกครอง โดยเฉพาะการเรียนกวดวิชาของผู้เรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายในแต่ละวิชา มีระยะเวลาค่อนข้างนานกว่าผู้เรียนในระดับชั้นอื่น ๆ

1.3 โรงเรียนกวดวิชาควรมีการแจ้งผลการเรียนหลังจบหลักสูตร เพื่อให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงพัฒนาการและความก้าวหน้าของผู้เรียน

1.4 โรงเรียนกวดวิชาต้องมีนโยบายในการส่งเสริมให้บุคลากรของโรงเรียนปฏิบัติงานด้วยจิตบริการและรับฟังความคิดเห็นของผู้เรียนและผู้ปกครอง

1.5 โรงเรียนกวดวิชาควรมีโครงการที่ดำเนินการร่วมกันระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง และชุมชน ตามมาตรฐานการประกันคุณภาพของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน)

เอกสารอ้างอิง

กระทรวงศึกษาธิการ. (2545ก). ระเบียบการกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานโรงเรียนเอกชนประเภททวติวิชา พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

_____. (2545ข). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 พร้อมกฎกระทรวงที่เกี่ยวข้องและพระราชบัญญัติการศึกษาภาคบังคับ พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).

กิตติ ลิ้มสกุล. (2553). ผลกระทบของโรงเรียนเอกชนประเภททวติวิชาต่อระบบการศึกษาในมิติด้าน เศรษฐศาสตร์และด้านการศึกษา. รายงานการวิจัย. กรุงเทพฯ: สำนักงานเลขาธิการสภา การศึกษา.

ธิดานันท์ ดั่งจันทร์. (2549). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการเลือกโรงเรียนทวติวิชา ของผู้ปกครอง ของนักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 5 และ 6 ในเขตเทศบาลนครเชียงราย. การค้นคว้าอิสระบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารธุรกิจ, บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงราย.

นวลนาง สุษะพอ. (2551). ปัจจัยที่มีผลต่อการเรียนทวติวิชาภาษาไทยของนักเรียนช่วงชั้นที่ 4 ในเขตอำเภอเมืองเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการสอนภาษาไทย, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ปัทมญา ทับจันทร์. (2550). ปัจจัยทางการตลาดในการเลือกโรงเรียนทวติวิชาของนักเรียนระดับ มัธยมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี. การค้นคว้าอิสระการจัดการมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการ, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์.

ป้องพล บุญญาวิสุทธิกุล. (2552). การพัฒนารูปแบบการบริหารจัดการโรงเรียนทวติวิชา ในจังหวัดภาคเหนือตอนบน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต, สาขาการอาชีวศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

ศตพร เพชรกุล. (2550). การศึกษาสภาพปัจจุบันและความต้องการในการเรียนทวติวิชาของนักเรียน ช่วงชั้นที่ 4 ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดนครศรีธรรมราช. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต มหาบัณฑิต, สาขาวิชาครุศาสตร์เทคโนโลยี, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอม เกล้านบุรี.

ศิววงศ์ ธีรอำพน. (2547). การทวติวิชากับความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต, สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์, บัณฑิตวิทยาลัย, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุกัญญา คุณยศยิ่ง. (2550). ปัจจัยที่มีผลต่อการประกอบอาชีพอิสระการสอนพิเศษในตำบลสันปูเลย อำเภอดอยสะเก็ด จังหวัดเชียงใหม่. การค้นคว้าอิสระศิลปศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาอาชีวศึกษา, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สุขมา ศีสวาทดี. (2550). ภาพลักษณ์ของโรงเรียนทวติวิชาภาษาอังกฤษเอ็นคอนเส็ปท์ในความคิดเห็น ของผู้ปกครองในเขตกรุงเทพมหานคร. การค้นคว้าอิสระวารสารศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาการบริหารสื่อสารมวลชน, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.

- สุจิตรา ตั้งจิตวิสุทธิ์. (2550). การศึกษากลยุทธ์การตลาดของโรงเรียนกวดวิชาต่างๆ ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดอุบลราชธานี. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (2549). *รวมบทความทางการประเมินโครงการ*. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สโรชนี ชื่นใจ. (2551). ความต้องการโรงเรียนกวดวิชาของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในเขตอำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการจัดการทั่วไป, บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- สำนักบริหารงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน. (2553). *แนวดำเนินการเพื่อการประกันคุณภาพ และการรับรองมาตรฐานคุณภาพการศึกษาการศึกษาของโรงเรียนเอกชน*. กระทรวงศึกษาธิการ กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- อำรุง จันทวานิช. (2547). *โรงเรียนดีมีคุณภาพ*. สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. กรุงเทพฯ.
- Atherton, J. S. (2002). *Learning and Teaching: Learning Index*. Retrieved January 30, 2008 from <http://www.learningandteaching.info/learning/experience.htm>
- Bray, M. (1999). The private costs of public schooling: household and community financing of primary education in Cambodia. IIEP series: Mechanisms and strategies of educational finance. Paris: UNESCO/IIEP in collaboration with UNICEF.
- Dang, H. A. (2007). "The determinants and impact of private tutoring classes in Vietnam". In: *Economics of Education Review*. 26(6), 683-698.
- Hoy, W. K., & Miskel, C. G. (1991). *Educational Administration, Theory, Research Practice*. (4thed.), Singapore: McGraw: McGraw-Hill Inc.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Silova, I., Budiene, V., & Bray, M. (2006). *Education in a Hidden Marketplace: Monitoring of Private Tutoring*. Viegiraia: Open Society Institute.

“The tragedy in life doesn't lie in not reaching your goals.
The tragedy lies in not having a goal to reach.

เรื่องเศร้าในชีวิตไม่ใช่การที่เราไปไม่ถึงฝัน
แต่เป็นการที่เราอยู่โดยไม่มีจุดหมายต่างหาก”

